

Handläggare
Thomas Backlund

Datum
2013-10-01

Diarienummer
KSN-2013-1112

Kommunstyrelsen

Företagsanknutna betalkort med personligt betalansvar

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

att medge användandet av företagsanknutna betalkort med personligt betalningsansvar med en beloppsbegränsning om maximalt 50 000 kronor enligt beskrivning i **bilaga**.

Ärendet

Kommunfullmäktige beslutade den 30 september 1996 (KF 1996 § 219) att tjänstekort eller motsvarande för resor och representation inte ska utfärdas inom Uppsala kommun. Beslutet grundades på en skrivelse från kommunrevisionen föranledd av att felanvändning av betalkort uppdagats. Kommunrevisionen förordade att ett system med privata betalkort infördes för utlägg i tjänsten. Kommunen föreslogs stå för kortavgiften och kortinnehavaren skulle återsöka sitt utlägg genom att presentera underlag till kommunen. Beslutet i fullmäktige uteslöt emellertid användande av betalkort varför utlägg i tjänsten fram till idag uteslutande skett med privata kort, kontanta förskott eller liknande metoder.

Förändrade betalmönster, nya produkter och en allmän utveckling av kunskap och erfarenhet kring elektroniska betaltjänster i samhället gör det nödvändigt att ompröva beslutet från 1996. Betalningar och därmed elektroniska betalningar utvecklas löpande mot större säkerhet, flexibilitet och effektivitet. Uppsala kommun bör följa och delta i denna utveckling.

Det finns många exempel på organisationer, privata och offentliga, där restriktioner av samma karaktär som i Uppsala kommun inte tillämpas. Ett illustrerande exempel på omvärldens syn på betal- och inköpskortens funktion och möjlighet uttrycktes av Riksgälden:

Staten hanterar omkring 11 miljoner fakturor per år. Kostnaden för detta uppgår till ca 5,5 miljarder kronor. Dessutom använder staten fortfarande i stor omfattning dyra rutiner som kontantförskott, vouchers och rekvisitioner. För att effektivisera myndigheternas inköps- och betalningsprocesser förespråkar Riksgäldskontoret därför ett ökat användande av betal- och inköpskort.

Riksgäldskontoret, statsupplåning – prognos och analys 2005:1

Uppsala kommun använder idag inte egna betalkort annat än för vissa mycket specifika tjänster, exempelvis drivmedel till kommunens fordonspark. Sedan 2012 bedrivs även en pilotverksamhet med så kallade kontantkort. Kontantkortens huvudsakliga syfte är att ersätta handkassar samt att möjliggöra utbetalning av försörjningsstöd till den inte grupp som av olika orsaker saknar identitetshandling eller inte kan få öppna ett bankkonto. Kontantkortet och drivmedelskortet har annan karaktär och tydligare begränsningar än de betalkort som avses i detta ärende.

Många medarbetare i ledande ställning uppfattar det därtill såväl principiellt som praktiskt problematiskt att det saknas en fungerande betalösning där de kan särskilja sin privata ekonomi från arbetsgivarens. Möjliggörandet av effektivare och modernare betalösningar och administration av dessa för kommunens verksamheter och medarbetare är ett återkommande fråge- och behovsområde. Detta önskemål från verksamheten är huvudskälet till att detta ärende tillställs kommunstyrelsen.

För arbetsgivare och medarbetare finns flera frågor att ta hänsyn till, administrativa föreskrifter såväl som arbetsmiljörelaterade frågor.

När det gäller administrativa frågor finns för och nackdelar med varje lösning. Att förvänta sig att medarbetare kan tillhandahålla kredit till arbetsgivaren avseende utlägg i tjänsten är inte en självklarhet även om det är accepterat och har utbredd tillämpning. Där det fungerar är det en bra lösning för kommunen. Där medarbetaren inte upplever att det fungerar är det en hämmande faktor för verksamheten som kommunen bör lösa. Att kommunen måste acceptera viss kostnad för detta är rimligt.

Företagsanknutna betalkort med personligt betalansvar innebär viss administration som inte kan undvikas för kommunen. Kommunen ska tillsammans med medarbetaren ansöka om kortet, och vid anställnings upphörande ska kortet återkallas. Däremellan hanteras all administration av kortutställaren.

Exempel på positiva arbetsmiljörelaterade frågor är att medarbetare och förtroendevalda får tillgång till säkra och effektiva betalmedel. Kortet ger möjlighet att vid nöd-/problemsituation i tjänsten vidta nödvändig åtgärd, exempelvis hemresa, sjukvård, etc. En negativ arbetsmiljöaspekt att beakta är att tillhandahållandet av kreditmöjlighet kan innebära risk för

skuldsättning för enskilda individer. Möjligheten tillhandahålls dock inom ramen för en sedvanlig kreditprövning där individen har samma möjlighet att skaffa tillgång till krediten med eller utan arbetsgivarens medverkan.

Det bör noteras att betalning med kort är en metod för ersättning mellan köpare och säljare som inte påverkar syftet med köpet av varan eller tjänsten. Varje vara eller tjänst som köps in för Uppsala kommuns räkning ska införskaffas i enlighet vid för tidpunkten gällande lag, delegationsordning, policy, riktlinje, avtal eller annat applicerbart regelverk.

Mot bakgrund av vad som anförs i detta ärende föreslås kommunstyrelsen fatta beslut om att tillåta användande av betalkort för medarbetare och förtroendevalda med ett dokumenterat behov av sådant kort. Utfärdandet ska vara behovsprövat av kontors- eller förvaltningschef och ske restriktigt. Godkända kort ska vara företagskort med personligt betalansvar som beskrivs i **bilaga** och enligt upphandling gjorts tillgängliga för kommunens verksamhet.

Ekonomiska konsekvenser

Kostnader kan förväntas för hantering av kortansökningar samt bevakning av att kort återkallas vid anställnings upphörande. Det enskilda kortet kan även kosta upp till ett par hundra kronor i årsavgift. Vid sidan av detta förutses inga väsentliga kostnader. De verksamheter som ansöker om och kvitterar ut betalkort ska bära kostnaden för hanteringen av dem.

Joachim Danielsson
stadsdirektör

Jan Malmberg
ekonomidirektör

Funktionsbeskrivning företagsanknutet betalkort med personligt betalansvar

Den grundläggande principen för ett företagsanknutet betalkort med personligt betalansvar (kortet) är att kortinnehavaren (medarbetaren) kreditprövas, faktureras och hålls ansvarig för all kortanvändning.

Förväntad användarkategori för kortet är medarbetare som reser frekvent och medarbetare som i olika sammanhang har anledning att företräda och representera kommunen gentemot externa motparter. Beslut om ansökan om företagsanknutet betalkort med personligt betalansvar fattas av respektive kontor eller förvaltnings högste tjänsteman. En ansökan om företagsanknutet betalkort med personligt betalansvar är en juridisk handling som tecknas av firmatecknare.

Kortet avropas av en kortutställare inom gällande ramavtal för finansiella tjänster (f.n. Swedbank AB). Ett kort utfärdas i medarbetarens och kommunens namn. Utfärdandet sker efter det att kortutställaren kreditprövat och godkänt medarbetaren. Avgiften för ett kort varierar från avgiftsfritt till några hundra kronor per år. Om en avgift finns betalas denna av arbetsgivaren.

En kreditgräns (kronor) och en kredittid (vanligen 30-40 dagar) knyts till kortet. Därmed skapas ett utrymme för medarbetaren att återrapportera utlägg i tjänsten till arbetsgivaren och få ersättning för dessa innan betalning sker till kortutställaren. Med modellen skapas ett incitament för medarbetaren att snabbt och korrekt återredovisa enligt anvisning. Ersättning till medarbetaren lämnas genom det system som lämpligast löser uppgiften med hänsyn till utbetalningsfrekvens, betalningsinformation och redovisning.